

„Don't **Be unINFORMED!**”



ANALIZA ANKETE **Informisanost mladih o procesu donošenja** **odluka na lokalnom nivou**



Helsinški Parlament Građana (hCa) Tuzla
Helsinki Citizens' Assembly (hCa) Tuzla
Omladinski resursni centar Tuzla
Youth Resource Center Tuzla
Hadži Bakirbega Tuzlića 1, 75000 Tuzla,
Bosna i Hercegovina
Tel/fax: ++387 35 258 077
e-mail: hcatuzla@bih.net.ba, orctuzla@bih.net.ba



ANALIZA ANKETE „Don't BE unINFORMED!“

U periodu od 25. novembra do 3. decembra 2013. godine, u okviru projekta „Don't BE unINFORMED!“, podržanog od strane ERSTE Fondacije, Omladinski Resursni Centar (ORC) Tuzla je zajedno sa partnerskom organizacijom TIMES iz Tuzle izvršio anketiranje mladih na području opštine Tuzla. Anketiranjem su se željele dobiti informacije o aktivnosti mladih i njihovoj upućenosti u procese donošenja odluka na lokalnom nivou.

Ukupno je popunjeno 402 upitnika u opštini Tuzla.

Anketni upitnik je sadržavao devet pitanja, od kojih je sedam bilo sa ponuđenim odgovorima koje su ispitanici odabirali (zaokruživali), a kod nekih su imali mogućnost da dopišu svoj odgovor. Dva pitanja su bila opisna.

U distribuciji i anketiranju nam je veoma pomogla naša partnerska – omladinska organizacija „TIMES“ iz Tuzle.

Koristimo se prilikom i da se ovim putem zahvalimo svim pojedincima koji su odvojili svoje vrijeme da daju doprinos ovoj analizi popunjavanjem upitnika na terenu.

hCa / ORC Tuzla

Tuzla, Decembar 2013. godine

SADRŽAJ

Uvod	1
Cilj istraživanja / metodologija	2
Analiza ankete za opštinu Tuzla	3
Zaključci	12
O Omladinskom Resursnom Centru	13

UVOD

Mladi ljudi u Bosni i Hercegovini suočavaju se sa velikim izazovima u različitim područjima života. Troje od četvero mladih su nezaposleni. Većina njih nisu u braku, nemaju djece i nisu riješili svoje stambeno pitanje. Često na svoju budućnost gledaju s pesimizmom, a svoj životni standard u najboljem slučaju ocjenjuju "srednjim". Najprije od svega vide problem u smanjenoj ponudi radnih mjesta, komplikovanoj političkoj situaciji u BiH. U nedostatku posla i drugih aktivnosti u njihovim opštinama mladi ljudi upadaju u stanje letargije i nezainteresovanosti. Mladi su ubijeđeni da njihov glas ništa ne može promijeniti, kako u njihovoj zajednici tako ni na demokratskim izborima u BiH.

Prema podacima Komisije/Povjerenstva za koordinaciju pitanja Mladih u BiH, broj mladih osoba u BiH je 777.000. Od tog broja samo 5% mladih su članovi omladinskih organizacija, 6% članovi političkih partija, 1% članovi predstavničkih tijela mladih. U BiH se svakodnevno susrećemo sa širenjem netačnih i neprovjerenih informacija, a sve u cilju manipulacije masom radi zadržavanja ili ostvarivanja političke moći. Samim time mladi ljudi u BiH su nedovoljno informirani o procesu donošenja odluka na svim nivoima vlasti, što izaziva nezadovoljstvo i frustraciju kod većine njih. Mladi nisu upućeni da mogu prisustvovati svim sastancima opštinskih vijeća što je omogućeno zakonom.

Neki do ciljeva projekata „Don't BE unINFORMED!“ (Nemoj biti neinformisan) su:

- Informisati mlade o procesima donošenja odluka na lokalnom i višim nivoima vlasti. Mladi će moći da zagovaraju rješenja svojih problema, da zahtjevaju odgovornost vlasti, čime će podstaknuti aktivnije učešće i ostalih aktera u društvu;
- Osnažiti mlade ljude da budu pokretači promjena u svojoj lokalnoj zajednici;
- Osigurati postojanje adekvatnog sistema informisanja mladih o procesu donošenja odluka na lokalnom nivou vlasti;
- Mladi ljudi su spremni da prisustvuju na sjednicama vijeća, kabinetu načelnika, javnim raspravama, demokratskim izborima u BiH.

U okviru projekta organizovaćemo sljedeće aktivnosti:

- Anketiranje i analiziranje ankete na području opštine Tuzle, u svrhu dobijanja uvida u stanje informiranosti mladih o procesu donošenja odluka na lokalnom nivou;
- Održavanje tri treninga za 25 učesnika, na temu komunikacija liderstvo i javno zagovaranje;
- U saradnji sa opštinom modelirati adekvatan i pristupačan sistem informisanosti mladih o procesu donošenja odluka na lokalnom nivou – Opština će slati informacije Omladinskoj mreži BiH koja će te informacije proslijediti krajnjim korisnicima tj. mladima širom BiH;
- U saradnji sa opštinama mladi će organizovati svoje prisustvo na sjednicama vijeća opština, kabinetu načelnika, javnim raspravama

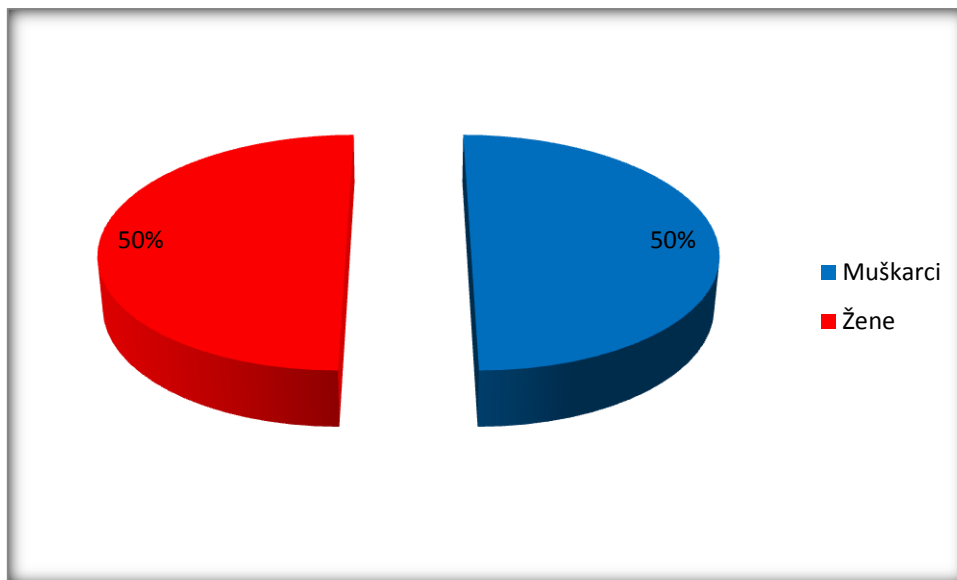
CILJ ISTRAŽIVANJA / METODOLOGIJA

- Anketiranjem 400 mladih na području opštine Tuzla dobio se uvid u trenutno stanje informisanosti mladih o procesu donošenja odluka na lokalnom nivou;
- Anketiranje se vršilo ciljanom metodom u javnim prostorima, obrazovnim i drugim institucijama. Anketiranje su vršila tri anketara;
- Prilikom anketiranja vodilo se se računa o jednakosti polova;
- Anketirani su mladi ljudi od 16 do 30 godina starosti i to: srednjoškolci trećih i četvrtih razreda (od 16 do 18 godina starosti), studenti na društvenim fakultetima, mladi ljudi koji su završili srednju školu i fakultet (od 18 do 30 godina, zaposleni i nezaposleni mladi ljudi).

ANALIZA ZA OPŠTINU TUZLA

POLNA STRUKTURA ISPITANIKA

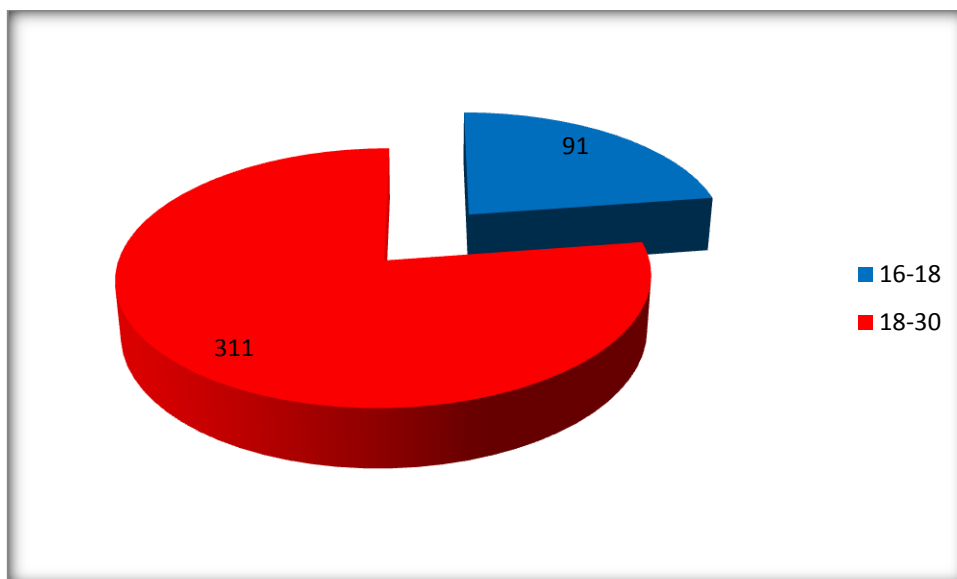
U anketi je sudjelovalo **201 (50,00%)** muških i **201 (50,00%)** ženskih ispitanika.



Polna struktura ispitanika za općinu/opštinu Tuzla

STAROSNA DOB ISPITANIKA

Od ukupnog broja ispitanika, njih **91 (22,63%)** su starosne dobi od 16 do 18 godina; **311 (77,37%)** ispitanika je starosne dobi od 18 do 30 godina.



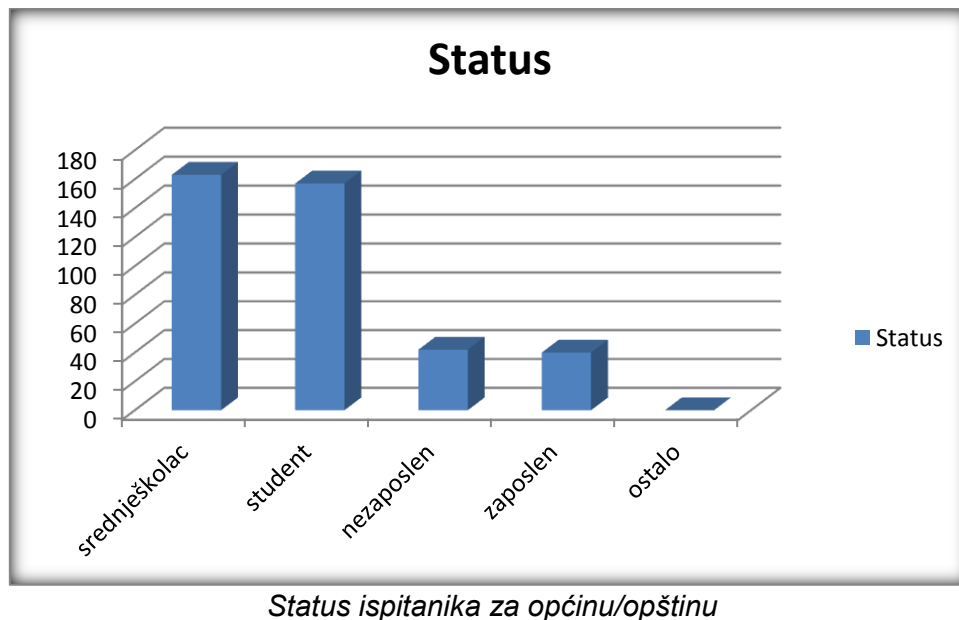
Starosna struktura ispitanika za općinu/opštinu Tuzla

- Pri samom anketiranju jako se pazilo da starosna dob ispitanika bude raznolika, kako bi se dobio što bolji uvid u poznavanje procesa donošenja odluka kod različitih godišta mladih ljudi.

STATUS ISPITANIKA

Od **402** anketirana na području **opštine Tuzla** status ispitanika je sljedeći:

- | | |
|------------------|------------------------------|
| a) Srednjoškolac | 163 ili 40,54% |
| b) Student | 157 ili 39,05% |
| c) Nezaposlen | 42 ili 10,44% |
| d) Zaposlen | 40 ili 9,95% |
| e) Ostalo | 0 ili 0% |

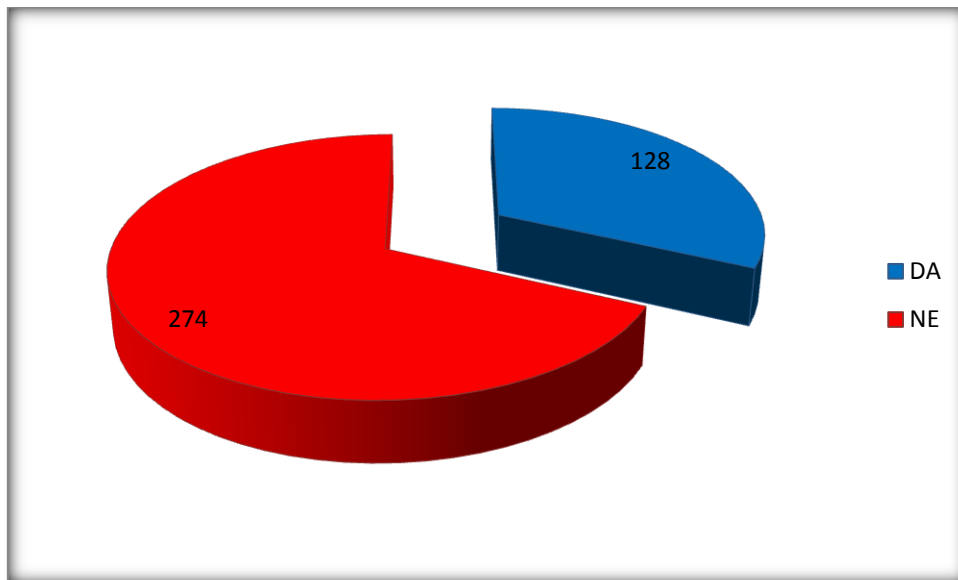


- Što se tiče statusa, nastojalo se pokriti sve relevantne kategorije mladih ljudi, kako bi se dobila što jasnija slika.

Prvo postavljeno pitanje u anketi bilo je:

„Da li si član/ica neke organizacije, udruženja ili kluba?“

Na ovo pitanje **128 (31,84%)** ispitanika odgovorilo je da jeste, dok je njih **274 (68,16%)** odgovorilo da nije.



Omjer odgovora na pitanje:

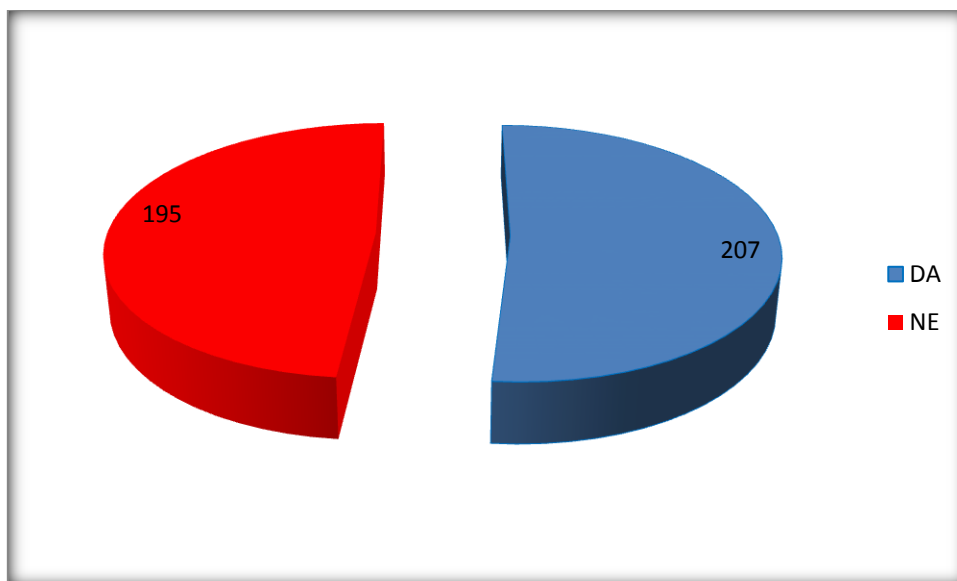
„Da li si član/ica neke organizacije, udruženja ili kluba?“

- Kako se može vidjeti iz odgovora na ovo pitanje, većina mladih ljudi nije aktivna u organizacijama, udruženjima ili klubovima. (dva od tri ispitanika nisu aktivni u organizacijama)

Sljedeće pitanje u anketi bilo je:

„Da li si pohađao/la neke treninge, kurseve, seminare?“

Na ovo pitanje **207 (51,49%)** ispitanika odgovorilo je da jeste, dok je njih **195 (48,51%)** odgovorilo da nije.



Omjer odgovora na pitanje:

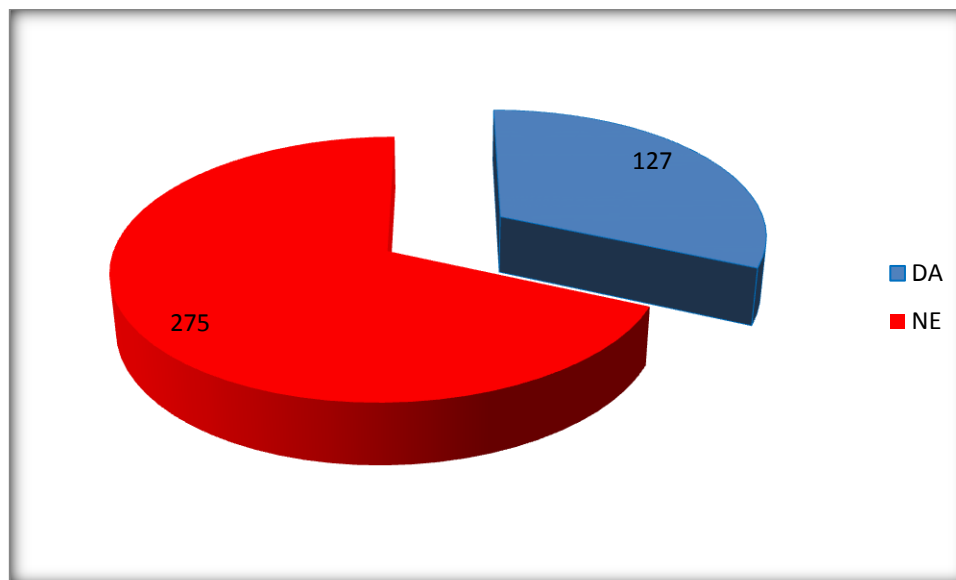
„Da li si pohađao/la neke trening, kurseve, seminare?“

- Kako se može vidjeti iz odgovora mladi ljudi su aktivni kada su u pitanju seminari, treninzi i neformalna edukacija uopšte, i željni su daljnje edukacije.

Treće postavljeno pitanje bilo je:

„Da li si glasao/la na prethodnim lokalnim izborima u oktobru 2012?“

Na ovo pitanje **127 (31,59%)** ispitanika odgovorilo je da jeste, dok je njih **275 (68,41%)** odgovorilo da nije.



Omjer odgovora na pitanje:

„Da li si glasao/la na prethodnim lokalnim izborima u oktobru 2012?“

U okviru ovog pitanja ostavili smo priliku da anketirani pojasne zbog čega jesu, odnosno zbog čega nisu glasali. Ispitanici su najčešće davali sljedeće odgovore: „Nisam bio punoljetan/na“, „Za bolju budućnost“, „To je moja građanska dužnost“, „Nisam Zainteresovan/a“.

- Uzevši u obzir da je 40,54% ispitanika učenici srednje škole, 239 ispitanika ove ankete je u vrijeme izbora bilo punoljetno, sa pravom glasa. Od ukupnog broja punoljetnih, njih 127 je glasalo na prošlim izborima, što daje procenat od 53%. Iz ovoga se može zaključiti da je većina punoljetnih ispitanika glasala na prethodnim izborima, što dokazuje da mladi ljudi žele promijeniti stanje u državi.

Četvrto postavljeno pitanje je bilo opisno:

„Po tvom mišljenju, putem kojih mehanizama bi mladi ljudi mogli uticati na donošenje odluka na lokalnom nivou?“

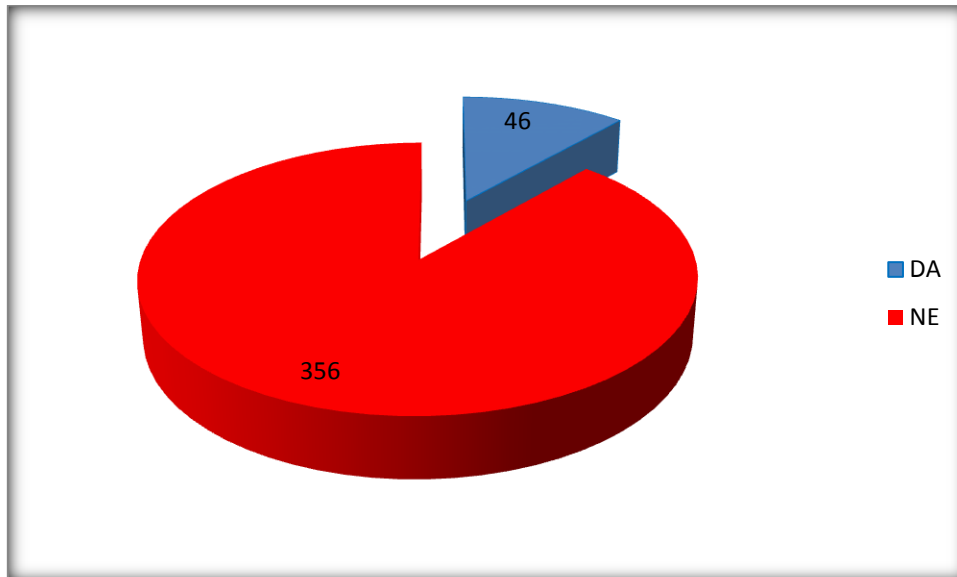
Najčešći odgovori na ovo pitanje bili su: „Aktivno učešće u vladajućim strukturama“, „Saradnjom mladih i lokalnih vlasti“, „Protestima“, „Glasanjem, kandidovanjem“, „Biranjem mladih političara“, „Kroz forume, političko angažovanje, nevladine organizacije“, „Putem omladinskih klubova, putem glasanja, aktivnostima u školama“, „Većim angažmanom u društvenom životu“, „Osnivanjem raznih organizacija, udruženja, motivisanjem mladih da se bore za svoja prava“, „Putem vijeća učenika i NVOa“, „Mladi nisu zainteresovani“, „Uključivanjem organizacija mladih na sjednice vijeća“, „Da se ujedini i zajedno djelujemo“, „Mladi ne mogu uticati“, „Prvo im se treba pružiti prilika za to, tek tada bi mladi pokazali na koji način mogu uticati“.

- Iz odgovora na ovo pitanje može se zaključiti da mladi ljudi imaju predstavu o tome kako bi se moglo uticati na donošenje odluka na lokalnom nivou, ali i da im je potrebno proširiti i dopuniti znanje o ovim mehanizmima.

Peto postavljeno pitanje bilo je:

„Da li si upoznat sa postupkom donošenja odluka na opštinskom nivou vlasti?“

Na ovo pitanje **46 (11,44%)** ispitanika odgovorilo je da jeste, dok je njih **356 (88,56%)** odgovorilo da nije.



Omjer odgovora na pitanje:

„Da li si upoznat sa postupkom donošenja odluka na opštinskom nivou vlasti?“

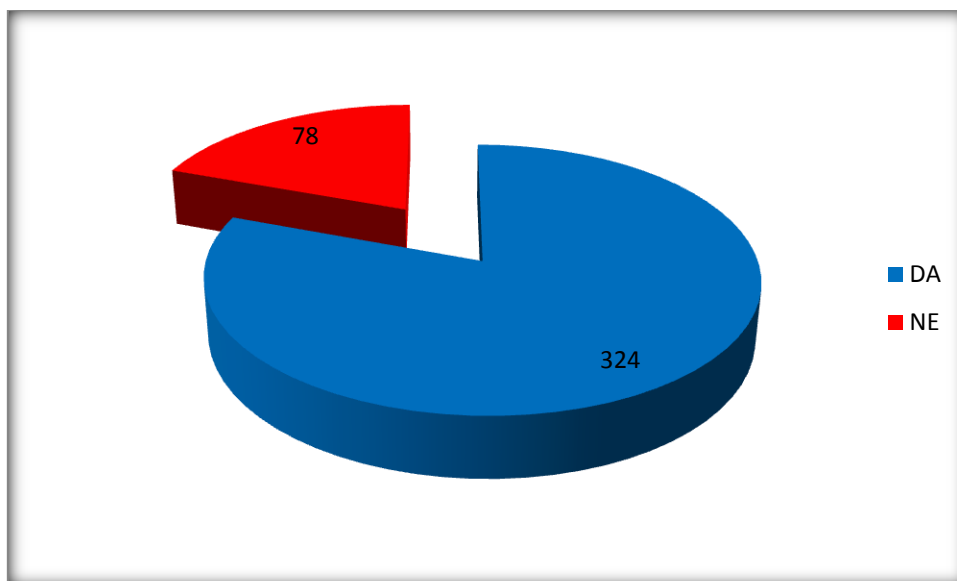
Ispitanici su imali mogućnost da - ukoliko su odgovorili sa DA - kratko objasne proces donošenja odluka. Neki od čestih odgovora bili su: „Javne rasprave preko savjeta mjesnih zajednica, pokretanje inicijative preko vijećnika i donošenje odluka na vijeću“, „Putem opštinskih vijeća i inicijativa“, „Sve odluke uglavnom donosi načelnik zajedno sa ostalim članovima opštine“, „Obično bi trebalo da se glasa na skupštini opštine ali u većini slučajeva nije tako“, „Sve zakone donosi općinsko vijeće sa načelnikom“.

- 88% mladih ljudi se izjasnilo da ne zna koji su postupci donošenja odluka na lokalnom nivou, ovo je izrazito poražavajuća činjenica.

Šesto postavljeno pitanje bilo je:

„Da ti se pruži prilika, da li bi se aktivno uključio/la u rješavanje nekog problema u svojoj lokalnoj zajednici?“

Na ovo pitanje **324 (80,59%)** ispitanika odgovorilo je da bi se uključilo, dok je njih **78 (19,41%)** odgovorilo da ne bi.



Omjer odgovora na pitanje:

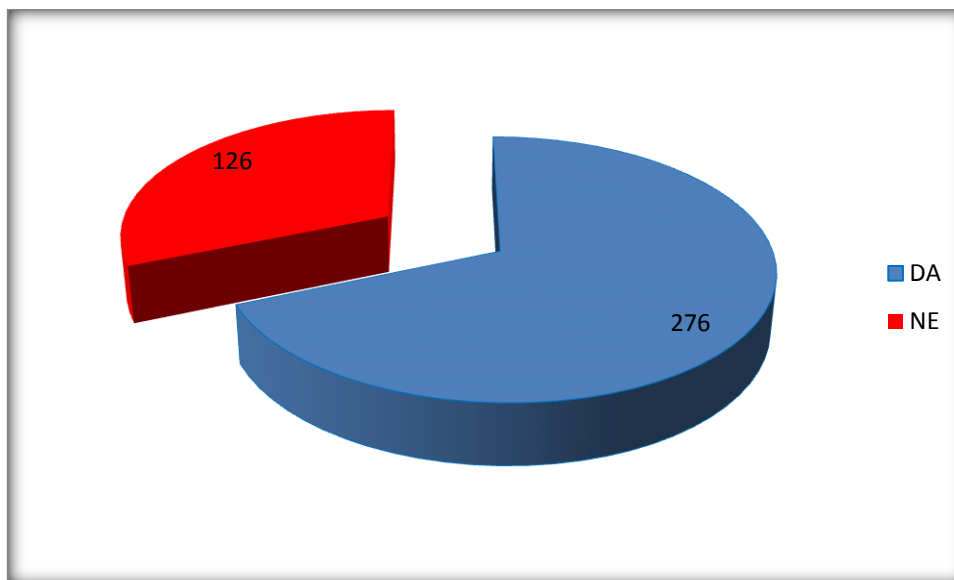
„Da ti se pruži prilika, da li bi se aktivno uključio/la u rješavanje nekog problema u svojoj lokalnoj zajednici?“

- Većina mladih ljudi su voljni da se uključe u rješavanje u nekog od problema u svojoj lokalnoj zajednici. Treba naći način da se ovi mladi ljudi angažuju, jer bi mogli biti pokretači promjena u svojim sredinama.

Sedmo postavljeno pitanje bilo je:

„Da li si ti kao pojedinac spreman da prisustvuješ na opštinskim sjednicama, javnim raspravama, debatama, uličnim akcijama, protestima?“

Na ovo pitanje **276 (68,65%)** ispitanika odgovorilo je da je spremno, dok je njih **126 (31,35%)** odgovorilo da nije.



Omjer odgovora na pitanje:

„Da li si ti kao pojedinac spreman da prisustvuješ na opštinskim sjednicama, javnim raspravama, debatama, uličnim akcijama, protestima?“

- Više od polovine ispitanika je spremno prisustvovati sjednicama opštinskog vijeća, što je veoma dobar pokazatelj spremnosti i želje mladih ljudi za promjenama.

ZAKLJUČCI:

- Većina mladih ljudi nisu aktivni u različitim udruženjima i organizacijama. (dva od tri ispitanika nisu aktivni u organizacijama)
- Mladi ljudi su aktivni kada su u pitanju seminari, treninzi i neformalna edukacija uopšte, i željni su daljnje edukacije.
- Uzevši u obzir da je 40,54% ispitanika učenici srednje škole, 239 ispitanika ove ankete je punoljetno, sa pravom glasa. Od ukupnog broja punoljetnih, njih 127 je glasalo na prošlim izborima, što daje procenat od 53%. Iz ovoga se može zaključiti da je većina punoljetnih ispitanika glasala na prethodnim izborima, što dokazuje da mladi ljudi žele promijeniti stanje u državi.
- Mladi ljudi imaju predstavu o tome kako bi se moglo uticati na donošenje odluka na lokalnom nivou, ali im je potrebno nadopuniti znanje o ovim mehanizmima.
- 88% mladih ljudi se izjasnilo da ne zna koji su postupci donošenja odluka na lokalnom nivou, što je izrazito poražavajuća činjenica.
- Većina mladih ljudi su voljni da se uključe u rješavanje u nekog od problema u svojoj lokalnoj zajednici. Treba naći način da se ovi mladi ljudi angažuju, jer bi mogli biti pokretači promjena u svojim sredinama.
- Više od polovine ispitanika je spremno prisustvovati sjednicama opštinskog vijeća, što je veoma dobar pokazatelj spremnosti i želje mladih ljudi za promjenama.

O Omladinskom Resursnom Centru (ORC) Tuzla:



Odluka za osnivanjem i registracijom jednog ovakvog centra proizašla je na osnovu izraženih potreba mladih. Naime, većina omladinskih nevladinih organizacija u BiH do sada je radila uz pomoć međunarodnih organizacija/institucija, ali takva pomoć sve više slabi, i omladinske organizacije postaju prepuštene same sebi. Većina njih se ne snalazi u takvim situacijama i veoma brzo prestaju sa radom. Ovo se posebno odnosi na omladinske organizacije u manjim mjestima u BiH, koji bez adekvatne pomoći nisu u mogućnosti zadovoljiti osnovne potrebe mladih. Uzimajući u obzir ovakvu situaciju i ovakve probleme odlučili smo osnovati Omladinski Resursni Centar (ORC) Tuzla koji bi na adekvatan način pružio podršku i pomoć svim omladinskim organizacijama koje nailaze na probleme u svom radu.

U Januaru 2004. godine održana je osnivačka skupština Omladinskog Resursnog Centra (ORC) Tuzla koji je registrovan i počeo sa radom.

Misija:

Omladinski Resursni Centar (ORC) Tuzla pomaže u radu omladinskim organizacijama i pojedincima, posebno onima koji djeluju u manjim i "zatvorenim" lokalnim zajednicama u Bosni i Hercegovini.

Ciljevi ORC-a Tuzla:

1. osnaživanje i jačanje omladinskog sektora u BiH;
2. osnaživanje i jačanje kapaciteta i resursa omladinskih organizacija i neformalnih grupa mladih posebno u malim sredinama;
3. praćenje, podsticanje i jačanje rada mladih i omladinskih organizacija;
4. podsticanje i jačanje saradnje između omladinskih organizacija, na lokalnom, nacionalnom i regionalnom nivou;
5. prikupljanje i stvaranje baze podataka o omladinskim organizacijama, njihovim aktivnostima i radu;
6. izgradnja saradnje između omladinskih organizacija i vlasti na svim nivoima;
7. pokretanje procesa institucionalizacije omladinskog sektora u BiH;
8. pružanje stručne i logističke pomoći i podrške omladinskim organizacijama u radu, posebno organizacijama u osnivanju;
9. uspostavljanje i stvaranje bolje komunikacije i bržeg protoka informacija među omladinskim organizacijama;
10. povezivanje i saradnja sa omladinskim organizacijama regije, Evrope i svijeta;
11. unapređivanje i razvijanje djelatnosti i rada omladinskih organizacija, prema evropskim standardima;
12. uspostavljanje i ostvarivanje saradnje sa drugim srodnim asocijacijama u zemlji i inostranstvu;
13. ostvarivanje drugih zajedničkih interesa mladih i omladinskih organizacija

Adresa:

ORC Tuzla

Hadži Bakirbega Tuzlića 1,

75000 Tuzla, BiH

Tel/Fax: ++387 (0)35 258 077

e-mail: orctuzla@bih.net.ba

hcatuzla@bih.net.ba

Kontakt osobe:

Miralem Tursinović - Direktor organizacije

Mirjana Stamenković - Tursinović – program menadžer

Boško Vlajić – program menadžer

Maja Vlajić - program asistent

Slobodan Blagovčanin - program asistent

Analiza ankete „Don't BE unINFORMED!“

Izdavač: Omladinski Resursni Centar (Tuzla)
Hadži Bakirbega Tuzlića 1, 7500 Tuzla, BiH

Za izdavača: Miralem Tursinović

**Prikupljanje podataka
na terenu:** U.G. „TIMES“: Elvis Cero, Emina Ramić, Elma Cero

Unos i obrada podataka: Maja Vlajić

Izrada analize: Maja Vlajić

Tiraž: 200

Tuzla, decembar 2013. godine



ERSTE Stiftung

***Mišljenja iznesena u ovoj publikaciji ne predstavljaju mišljenja ERSTE
Fondacije, ili njihovih partnera.***